

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

**Informace o zahájení a realizaci projektu:
„VOL Pomoc“
CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_049/0010522
financovaného z Evropského sociálního fondu prostřednictvím
Operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu ČR**

Dne 01. 05. 2019 se zahajuje projekt „VOL Pomoc“. VOLONTÉ Czech o.p.s. reaguje spolu s dalšími regionálními aktéry na potřeby Strategie IPRÚ Mladá Boleslav (MB) a zaměřuje se projektem na cílovou skupinu (CS) 300 osob-předlužených a v/po výkonu trestu odnětí svobody (VTOS), kde plánuje programem zvýšit jejich uplatnitelnost na legálním trhu práce bez dluhů a ve společnosti i bez recidivy. S ohledem na problematiku předluženosti CS je v projektu zapojena Exekutorská komora ČR jako metodický partner bez finančního příspěvku.

Hlavním problémem, na který předkládaný projekt reaguje, je rostoucí počet osob, které nedokáží samy řešit svou dluhovou situaci a dostávají se do tzv. dluhové pasti. Vrcholovým stavem této situace je potom skutečnost, že věřitelé přestávají mít důvěru v platební morálku dlužníka a ve většině případů své pohledávky nechávají uznat jako exekuční tituly. Obecné dluhové problémy se splácením hypoték, leasingů, kreditních karet a dalších úvěrů má v posledních letech čím dál více lidí. Počet nařízených exekucí rok od roku stoupá. Pokud dlužník pracuje, je jeho mzda obvykle to první, co exekutora zajímá, navrhne exekuci na plat, soud ji nařídí, vykonat ji musí zaměstnavatel. Množství narůstajících exekucí tedy nezatěžuje pouze dlužníky, ale představuje také významnou zátěž pro zaměstnavatele, neboť výrazně zvyšuje objem administrativy mzdových účtáren, které musí komunikovat s pověřenými soudními exekutory a složitými algoritmy počítat srážky ze mzdy (obzvláště náročné je to v případě vícenásobných exekucí). Tento problém zasahuje i osoby v a po výkonu trestu, kde evidujeme až 90% osob s exekucemi a téměř 100% předlužených. Zde je problém ještě posílen o skutečnost, že tyto osoby nemají dostatečné kompetence i v jiných oblastech, nemají dostatečnou podporu pro změnu a hrozí zde recidiva. Proto reagujeme programem i na tyto skutečnosti.

Několikaletá praxe s prací s těmito osobami potvrdila skutečnost, že jen cca 25% osob s exekucemi setrvává v zaměstnání a dokáže aktivně řešit své dluhy. Většina po 2 až 3 měsících, kdy se exekutoři zaměří na jejich mzdu, účet aj., ztrácí motivaci a raději odchází do šedé/černé ekonomiky. Rozhodli jsme se, že tuto skutečnost musíme reflektovat v našich dalších aktivitách, neboť máří naše dlouholeté snahy o pomoc ohroženým cílovým skupinám.

Základní příčinu problému můžeme vidět v nízké informovanosti osob o problematice předluženosti. Příčiny zadlužení jsou různé. Často jde třeba jen o snahu dosáhnout životního standardu, jako mají ti, co jsou na tom lépe, ať už jde o sousedy nebo příbuzné. Nejčastěji se lidé do dluhového kolotoče dostanou tím, že si berou půjčku na splacení půjčky. Asociace občanských poraden rozděluje příčiny vzniku zadlužení na ty, za které si mohou dlužníci sami (vnitřní), a na ty, za které může především společnost a legislativa (vnější). Vnitřní příčiny jsou ovlivněny finanční gramotností jednotlivých osob, jak hospodaří s rodinnými financemi. Mezi vnější příčiny patří například reklamy úvěrových společností, neetické postupy oddlužovacích agentur a nedostatečná regulace související s poskytováním spotřebitelských půjček. Počty odsouzených neustále stoupají a míra recidivního chování je již 63 %, tedy více než 6 z 10 propuštěných se vrací do věznice zpět. Jedná se v největší míře o odsouzené na kratší či středně dlouhé tresty, kdy pachatelé přijmou vězení jako možnou nedílnou součást života a nemají zájem cokoliv měnit. Zatímco pachatelé vážných trestných činů se do věznic spíše nevracejí, pachatelé méně vážných činů jsou ve výkonu trestu většinou mnohokrát.

Tito jedinci buď nikdy neměli pracovní návyk, nebo jej během let ve VTOS ztrácejí. Opakované výkony trestu stále zhoršují motivaci pro hledání pracovní příležitosti, a i reálnou možnost odsouzeného práci získat. Jeho plán pro budoucnost je při výstupu z trestu zcela nejasný, chaotický a orientovaný na spolehnutí se na společnost, která se o něj má při jeho pasivitě postarat sociálními dávkami. Předkládaný projekt neaspiruje na obecné řešení uvedených problémů, ale chce se pokusit nastartovat a ověřit nové metody práce s CS v regionu IPRÚ MB. Tento program nelze realizovat bez dotačních prostředků.

Cílem projektu je v souladu se specifickým cílem výzvy zvýšit uplatnitelnost min. 300 předlužených osob či osob opouštějících výkon trestu odnětí svobody z území IPRÚ MB ve společnosti a na trhu práce. Tento náročný úkol bychom nemohli řešit bez spolupráce s dalšími aktéry v regionu IPRÚ MB a zkušeností s obdobnou CS:

Zprostředkující měřitelné dílčí cíle dle jednotlivých klíčových aktivit:

- 1) Zajištěné vstupy projektu dle metodiky OPZ (KA 1)
- 2) Trvale zapojených min. 8 místních aktérů do řešení problémů CS a motivovaná CS v min. počtu 300 osob ke změně v přístupu k vlastním problémům (KA 2)
- 3) Aktivovaná CS ve výkonu trestu v počtu min. 120 osob k dalšímu vzdělávání/řešení svých dluhů (KA 3)
- 4) Podpořená CS doprovázením/mentorinkem v počtu cca 60 osob (KA 4)
- 5) Podpořená CS mentorinkem na tréninkových místech pro zapojení na trh práce v počtu cca 30 osob (KA 5)
- 6) Zvýšené kompetence CS v počtu min. 80 osob v počítačové gramotnosti (KA 6)
- 7) Vzdělaná CS po propuštění pro trh práce v počtu min. 80 osob (KA 7)
- 8) Aktivovaná CS v počtu min. 300 osob ke změně/řešení svých dluhových problémů/kauz (KA 8)
- 9) Informovaná CS ohrožená předlužeností v počtu cca 150 osob o finančních otázkách, prevenci a řešení otázek zadluženosti (KA 9)
- 10) Prokázaný impakt projektu (KA 10)

Naším záměrem je nejen zajistit změnu v postavení CS ve společnosti a na trhu práce, ale i zachytit tyto změny a měřit účinnost programu.